

Факултет по общественото здраве

Катедра по акушерски грижи

4002 Пловдив, бул. В. Априлов № 15 А
email: midwifery.care@fph.mu-plovdiv.bg

Faculty of Public Health

Department of Midwifery Care

15A, Vasil Aprilov Blvd, 4002 Plovdiv
email: midwifery.care@fph.mu-plovdiv.bg

АКАДЕМИЧЕН СТАНДАРТ ЗА УЧЕБНА ДИСЦИПЛИНА

„СПЕЦИАЛНИ ГРИЖИ ПРИ ЖЕНИ С НОРМАЛЕН И ПАТОЛОГИЧЕН ПУЕРПЕРИУМ”

1. Цел на обучението по дисциплината

Учебната дисциплина „Специални грижи при жени с нормален и патологичен пуерпериум“ предоставя задълбочени теоретични знания и практически умения на студентите, които са в основата на акушерските грижи.

Целта на обучението по дисциплината е студентите от специалност „Акушерка“:

- да усвоят професионални знания, умения и навици при обгрижване и работа с родилки с нормален и патологично протичащ послеродов период;
- да придобият професионална компетентност за извършване на качествени акушерски грижи, свързани с решаването на соматични, психични, психологични и социални проблеми на родилките;
- да развият личностни качества и ценности, необходими за прилагането на качествени здравни грижи.

Изброените цели отговарят на мисията и концепцията за университета, обема и кредитния рейтинг на дисциплината (по системата ECTS), видни от учебния план, квалификационната характеристика на специалността и образователната степен „бакалавър“. Те са съобразени с мястото на дисциплината в специалността по значимост и по хронология в учебния план. Дисциплината е фундаментална от ранния етап на подготовката на студентите, и преобладаващо обслужва последващия учебен процес.

2. Учебно съдържание на дисциплината

Специалните грижи при жени с нормален и патологичен пуерпериум са основна теоретико - практична дисциплина, запознаваща студентите с особеностите на нормалния и патологичен пуерпериум.

Използвайки придобитите знания у студентите се изграждат определени умения, които са необходими в бъдещата им работа.

Компетентността се определя от широк кръг научни познания в областта на анатомията, физиологията, психологията и неонатологията.

Тези знания дават възможност да се формират умения за адекватно поведение при упражняване на акушерската професия.

Дисциплината се изучава I-ви, II-ри и III-ти курс (II, III, IV и V семестър) с общ хорариум на аудиторните занятия 60 часа.

Темите, които са застъпени в дисциплината са следните:

1. Приемане на родилка от родилна зала след нормално раждане. Настаняване на легло.
2. Наблюдение и грижи за родилка.
3. Тоалет на външни полови органи.
4. Състояние на гърдни жлези.
5. Височина на фундус утери.
6. Лохии-характеристика.
7. Наблюдение и грижи за редовната микция и дефекация на родилка.
8. Режим и диета на родилка след нормално раждане.
9. Психическа поддръжка на родилка и връзка със семейството ѝ.
10. Наблюдение на родилка за кървене в ранния послеродов период.
11. Грижи за родилка след патологично раждане.
12. Грижи за родилка със симфизиолизис и руптура на симфизата.
13. Грижи за жена родила в извънболнична обстановка.
14. Грижи за родилка с прееклампсия.
15. Еклампсия – поведение на акушерката при екламптичен гърч.
16. Специални грижи за родилка с тромбофлебит.
17. Специални грижи за родилка с Rh изоимунизация.
18. Специални грижи при родилка с анемия.
19. Вливане на кръв и кръвни продукти – изписване и транспортиране на кръв.
Подготовка на родилка за вливане на кръвни продукти. Наблюдение на родилка по време и след вливане.
20. Изписване на родилка, съвети, документация.
21. Грижи за родилка със субинволюция утери. Грижи за родилка с лохиометра.
22. Грижи за раните на перинеума и влагалището.
23. Инфекции на матката. Инфекции на аднексите.
24. Пуерперален параметрит.
25. Пуерперален пелвиоперитонит. Дифузен перитонит.
26. Сепсис.
27. Грижи за родилка с начален мастит.
28. Грижи за родилка с гноен мастит.
29. Профилактика на мастита.
30. Грижи за жена с мъртъв плод.
31. Грижи за родилка след мануална и инструментална ревизия на матката.
32. Грижи за родилка с маточно – влагалищна тампонада.
33. Грижи за родилка след оперативно раждане – Секцио Цезареа.
34. Грижи за родилка след оперативно раждане – форцепс.
35. Грижи за родилка след оперативно раждане – вакуум екстракция.

Съдържанието е хронологически подредено така, че всяка следваща лекция и свързаните с нея упражнения да ползват вече изучена материя и понятия. Между „съседните“ по учебен план дисциплини няма ненужно застъпване или „бели петна“.

Отражение в учебното съдържание на дисциплината намира развитието на личностните качества на студентите, насърчаване на тяхната инициативност, създаване на навици на перманентно самообразование и умение сами да се учат, придобиване на ключови компетентности и умения.

3. Предпоставки

Студентът трябва да притежава основни знания по дисциплините: „Акушерство-физиологично“, „Вътрешни болести“, „Физиология“, „Анатомия“, „Клинична лаборатория“, за да започне и завърши успешно обучението си по „Специални грижи при жени с нормален и патологичен пуерпериум“.

4. Академични ресурси

Лекциите се водят от хабилитиран преподавател, като 30% от тях могат да се възлагат на нехабилитирани преподаватели, притежаващи ОНС „Доктор“. Учебно-практическите упражнения се провеждат от хабилитирани и нехабилитирани преподаватели.

5. Материални ресурси

Материалната база на Катедра по акушерски грижи е разположена на четвърти етаж в Учебен корпус № 2 при Медицински университет – Пловдив, ул. „Любен Каравелов“ № 26. Лекционния курс на студентите по изучаваните дисциплини се провежда в две учебни зали, всяка от които е с площ от 56 м² и 32 места. За учебно-практическите занятия са обособени три специализирани зали снабдени с учебни помагала, съвременен болнично обзавеждане, макети, манекени и мулажи на ръце, седалище, тазове, макети раждане, инструментариум, куфари за спешна помощ и др. Студентите разполагат със свое работно място и имат достъп до всички консумативи и учебни помагала. Всяка от учебните зали разполага с 14 места, като две от тях са с площ от 51,78 м², а третата 45,4 м². На разположение на преподавателите и студентите са три мултимедии, мултифункционално устройство, три преносими и два стационарни компютъра с оптичен интернет.

6. Лекционно обучение

Водещият лектор на дисциплината разработва и изнася лекциите под избраната от него форма (лекционна форма или мултимедийна презентация). Всички теми по дисциплината са разработени и налични в катедрата и при поискване от страна на студентите се предоставят.

7. Учебно – практически занятия

Учебно-практическите занятия се провеждат на групи. За целите на упражненията се предоставят методични указания, ръководства и тестове. Поставят се самостоятелни и екипни задачи чрез които, се проверяват подготовката на студентите и получените знания и умения от конкретното занятие. За по-добро усвояване на практическите умения, част от учебно-практическите занятия се провеждат в МТСЦ и реална клинична среда.

8. Семинарни упражнения

Семинарните упражнения, се провеждат с цяла група, като предварително се препоръчва литература по темата, която ще се обсъжда. Отдава се предимство на работа в екип и екипните дискусии. Възлагат се задачи на студентите да подготвят и защитят своя теза (презентация) по тема, която преподавателят определя на предходното занятие. След това се провежда дискусия със студентите, пред които докладчикът - студент защитава позицията си по темата.

9. Информационни ресурси. Основна литература. Сайтове

Преподавателят разработва списък с препоръчвана литература по дисциплината, а именно:

1. Анатомия и физиология на женска полова система. Учебно помагало за студенти специалност „Акушерка“, „Медицинска сестра“, „Лекарски асистент“ под ред. на Доц. Милена Сандева, дм, 2025
2. Борисова С, Боева Т. Анестезиологични и интензивни грижи в акушеро-гинекологичната практика. МУ-Варна, 2020
3. Димитров А. Акушерство. Учебник за студенти и специализанти, АРСО, 2020
4. Димитров А. Гинекология. Арсо, 2023
5. Димитрова В, Евтимова Т. Специални акушерски грижи при нормален и патологичен пуерпериум. МУ-Варна, 2020
6. Илиева П., Инфекциозни заболявания и бременност –изд. Знание 2002
7. Милчева Хр., Практически основи на сестринските и акушерски грижи, КОТА-Стара Загора 2007
8. Налбански Б., Налбански А., Учебник по акушерство и гинекология, изд. 2003
9. Нанов З., Ембриология на човека –изд. 2003
10. Пехливанов Бл., Малинова М., под редакцията на доц. Т. Шмилев Справочник за диагностика и лечение на детските болести, Мед. издателство „Райков“ 2008, стр. 653 – 678
11. Смилов Ив., Обезболяване в акушерство – Мед. издателство АРСО, 2002,
12. Торньова Б., Нравствена култура на специалистите по здравни грижи, ЕКС-ПРЕС 2006
13. Хаджиделева Д. Комуникативна компетентност в акушерските грижи. МУ-София, 2016
14. Хаджиделева Д. Практикум по акушерски грижи при нормална бременност, нормално раждане и нормален пуерпериум. МУ-София, 2016
15. Хаджиев Ал., Карагьозов Й., Акушерство – София, 2005

10. Контролни работи

Текущият контрол на студентите се осъществява чрез тестове или контролни задания. Интензивното натоварване е важен фактор за придобиване на трайни знания и умения. Преподавателят контролира напредъка на студентите минимум два пъти в семестъра. На студентите се предоставя своевременно информация и разяснения на резултатите от контрола, което да подпомогне по-нататъшната им подготовка. Резултатите от тези проверки влизат като компонент в крайната оценка за семестъра.

11. Самостоятелна работа и ангажираност на студента

Самостоятелната работа се ръководи от преподавателя, който напътства студента, както в литературните източници, така и в методите на тяхното усвояване. При необходимост студентът посещава часовете за консултация на преподавателя.

12. Сътрудничество между студентите и преподавателския екип

Сътрудничество се изразява в:

1. Ангажираност на преподавателя към студента и неговата предварителна подготовка, текущи трудности по усвояване на материала и възможности с индивидуална програма на учене да постигне повече.
2. Използване на приемните часове за консултации.
3. Включване на студентите в екипи по научни задачи, изследвания, проекти и др.

13. Изпити

Оценките по дисциплината се дават за:

1. Текущ контрол – устен и/или писмен, беседи. Регистрация в индивидуален картон.
2. Краен контрол - изпит сесиен V семестър / теория /. Комплексен държавен изпит.

14. Стандарти за оценяване:

Стандартите за оценяване са съобразени с Академичния стандарт, приет с Решение на АС – Протокол № 9/26.11.2015 г.

Оценяване:

- Отличен (6) – за добро познаване на информационните източници, задълбочено овладени ключови и допълнителни знания и умения, осмислено и правилно разбиране на материята, умения за решаване на сложни задачи, собствено мислене и аргументиране на решенията.
- Мн. добър (5) – за много добре овладени ключови и допълнителни знания, осмислено и правилно разбиране на материята, умения за прилагане на наученото при сложни казуси задачи.
- Добър (4) – за овладени ключови и допълнителни знания за решаване на казуси и задачи, но без да може да ги развие до самостоятелно мислене;
- Среден (3) – за усвоени ключови знания и решения на прости задачи.
- Слаб (2) – не отговаря на нито едно от изискванията по-горе.

При започване на занятията по дисциплината студентите биват запознати със стандартите за оценяване, процедурите за провеждане на текущ контрол и възможностите за получаване на обратна връзка за напредъка им през семестъра.

15. Формиране на крайната оценка

Крайната оценка определя в каква степен даденият студент е постигнал целта на обучението, поставена в началото. Тя е двукомпонентна и включва оценка от писмен изпит и оценка от устен изпит.

$$Q_{\text{крайна оценка}} = K_1 Q_{\text{оценка от писмен изпит}} + K_2 Q_{\text{оценка от устен изпит}}$$

$$K_1 = 0,70$$

$$K_2 = 0,30$$

Крайната оценка се получава като сбор от оценките по шестобална система от двата компонента. Ако един от компонентите на крайната оценка е слаб 2, то крайната оценка е задължително слаб 2.

При формиране на окончателната оценка се взимат предвид и резултатите от текущото изпитване през семестъра.

Изпитните материали се съхраняват и се предоставя възможност на студентите да се запознаят с тях и основанията за оценка по ред и процедура, обявени предварително. Периодът, в който се осигурява достъп на студентите до изпитните материали и резултати, е не по-дълъг от 5 работни дни след датата на изпита.

Настоящият академичен стандарт се предоставя на студентите в началото на обучението по учебната дисциплина.

Приет на катедрен съвет с Протокол № 8/14.09.2026 г.